

**ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE.
FINANCE LAW. INFORMATION LAW**DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-324-8-14>**TOPICAL ISSUES OF TRAFFIC ACCIDENT PREVENTION
AND INVESTIGATION IN UKRAINE****АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ
ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ДТП В УКРАЇНІ****Anokhin A. M. Анохін А. М.***Applicant at the Department
of Administrative and Constitutional Law
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine**здобувач кафедри адміністративного
та конституційного права
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Питання профілактики та розслідування ДТП є одними із найпопулярніших напрямів наукових досліджень, адже правова регламентація забезпечення безпеки дорожнього руху та профілактики ДТП завжди потребує наукового обґрунтування з метою формулювання нових пропозицій щодо удосконалення чинного національного законодавства та юридичної практики у даній сфері суспільних відносин.

Серед останніх робіт у даній сфері наукового пошуку слід виділити монографії та публікації таких науковців як В. Бабич, Ю. Песоцька, О. Мухіна «Адміністративна відповідальність за порушення правил дорожнього руху» [1], О. Битяк «Проведення у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: окремі питання» [2], М. Веселова, А. Маммедова «Спірні питання відповідальності власників транспортних засобів за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі» [3], К. Назарова, І. Микитюк, В. Гоцуляк «Аудит безпеки руху як імператив глобалізаційних процесів та ефективного державного менеджменту» [4], М. Плугатир «Дотримання конституційних гарантій в процесі розгляду справ про адміністративні правопорушення, зафіксовані в автоматичному режимі» [5], В. Приходько, М. Александров «Особливості адміністративно-правової

профілактики дорожньо-транспортних пригод в умовах воєнного стану» [6], В. Сокурєнко, А. Стрижак «Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні» [7], Х. Ярмачі, Р. Пилипів, М. Веселов Адміністративно-правове регулювання діяльності патрульної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні [8]. Проте, негативна статистика ДТП в Україні свідчить про недоліки адміністративно-правового регулювання різних аспектів забезпечення безпеки дорожнього руху та профілактики ДТП та обумовлює необхідність наукового вирішення актуальних питань, які виникають у даній сфері суспільних відносин.

Дорожньо-транспортні пригоди – є негативним соціальним явищем, яке завдає суттєвої шкоди публічним та приватним інтересам учасників правовідносин та є об'єктом посиленого адміністративно-правового регулювання. Повністю подолати вказане негативне явище неможливо, адже до причин ДТП відносяться як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори, серед яких: технічна несправність транспортних засобів, недоліки дорожнього покриття та транспортної інфраструктури в цілому, свідомі порушення правил дорожнього руху водіями та помилки водіїв в процесі управління транспортними засобами через недооцінку дорожньої обстановки або переоцінку власних здібностей тощо.

Сучасні технології дозволяють мінімізувати негативні фактори, які призводять до ДТП, проте їх впровадження в існуючу систему забезпечення безпеки дорожнього руху потребує суттєвих інвестицій та багато часу. До таких технологій слід віднести:

- стаціонарні цифрові камери автоматичної фіксації порушень правил дорожнього руху – їх розміщення на всіх транспортних розв'язках, автомагістралях та вздовж доріг у населених пунктах потребує суттєвих капіталовкладень, проте дозволяє мінімізувати витрати на патрулювання вулиць та усуває корупційні ризики у даній сфері суспільних відносин;

- автоматизовані системи контролю швидкості, напряму руху, дистанції між автомобілями та іншими перешкодами, а також системи виявлення стану сп'яніння, рівня стресу (втоми) у водія, які встановлюються на сучасних автомобілях – такі системи значно збільшують вартість транспортного засобу, проте їх використання дозволяє значно знизити ризик зіткнення транспортних засобів, а також не допустити помилки водія в оцінці дорожньої обстановки та виборі необхідного маневру;

- транспортні засоби із вбудованим автопілотом, який повністю замінює водія – технологія майбутнього, яка дозволить організувати дорожній рух засобами штучного інтелекту (потребує суттєвих

інвестицій та тривалого часу заміни існуючого автопарку та побудови відповідної транспортної інфраструктури);

– «розумну» транспортну інфраструктуру, яка автоматично визначає рівень навантаження на автомагістралі і корегує сигнали світлофорів та інформаційно-вказівних знаків на дорогах, перекриває рух у випадку загрози настання аварійної ситуації тощо (як приклад – це автоматизовані висувні загородження на перехрестях, які блокують рух дорогою, коли для водіїв горить червоне світло);

– розвинуту та розгалужену систему швидкісного та комфортного громадського транспорту, використання якої надає пасажирам низку переваг у порівнянні з використанням автомобільного транспорту – підвищений рівень безпеки, низьку вартість переміщення із точки «А» в точку «Б», швидкість та відсутність заторів (це, зокрема, розвиток підземного та наземного метрополітену, швидкісних поїздів на повітряних подушках, електротранспорту в межах населених пунктів з незначними інтервалами між рейсами тощо);

– побудову мережі альтернативних платних автомагістралей з широкими виділеними смугами руху з використанням сучасних технологій (підігріву дорожнього полотна, можливістю підзарядки автомобіля в процесі руху, підтримки зв'язку із електронними системами автомобіля для автоматичного зниження швидкості руху у випадку загрози настання аварійної ситуації тощо);

– повну заборону на використання автомобільного транспорту в центральних частинах населених пунктів одночасно із будівництвом багатоярусних підземних та наземних автоматизованих паркінгів, окружних доріг та багаторівневих транспортних розв'язок.

Впровадження перелічених технологій в національну систему забезпечення безпеки дорожнього руху потребує не тільки значних інвестицій, але й відповідного адміністративно-правового врегулювання з метою стимулювання та забезпечення їх практичного використання та поширення.

До актуальних питань розслідування ДТП в Україні слід віднести об'єктивну потребу внесення змін до чинного КУпАП України щодо регламентації розслідування адміністративних правопорушень по аналогії із відповідними положеннями КПК України.

На окрему увагу заслуговує питання удосконалення правової регламентації фіксації порушень Правил дорожнього руху стаціонарними цифровими камерами автоматичної фіксації та іншими технічними засобами, якими оснащена Національна поліція.

Так, на думку М. Плугатира, встановлення презумпції вини власника транспортного засобу або особи, яка його ввезла на територію України,

у вчиненні певних адміністративних правопорушень у разі їх автоматичної фіксації і покладенні (фактично перекладанні) на цих осіб обов'язку доводити свою невинуватість у вчиненні адміністративного правопорушення є помилковим кроком у законотворчості, а реалізація адміністративної відповідальності за таких умов може потягти за собою серйозні порушення прав людини. Положення ч. 1 ст. 14-2 КУпАП також створюють правову невизначеність й ускладнюють практичне застосування низки статей Особливої частини КУпАП, якими передбачається адміністративна відповідальність у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху [5, с. 161].

Вищезазначеним обґрунтовується перспективність та необхідність окремого дослідження даної тематики з метою формулювання пропозицій щодо удосконалення чинного адміністративного законодавства.

Література:

1. Бабич В.А., Песоцька Ю.В., Мухіна О.Г. Адміністративна відповідальність за порушення правил дорожнього руху. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2018. № 3-4. С. 88-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2018_3-4_14

2. Битяк О.В. Проведення у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: окремі питання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 12. С. 226–230. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-12/55>

3. Веселова М.Ю., Маммедова А.А. Спирні питання відповідальності власників транспортних засобів за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. *Правова держава*. 2018. № 30. С. 91-96. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2018.30.132856>

4. Назарова К.О., Микитюк І.С., Гоцуляк В.Д. Аудит безпеки руху як імператив глобалізаційних процесів та ефективного державного менеджменту. *Business-inform*. 2020. № 6. С. 235-244.

5. Плугатир М.В. Дотримання конституційних гарантій в процесі розгляду справ про адміністративні правопорушення, зафіксовані в автоматичному режимі. *Актуальні проблеми держави і права*. 2021. № 91. С. 57-163. URL: <https://hdl.handle.net/11300/15631>

6. Приходько В., Александров М. Особливості адміністративно-правової профілактики дорожньо-транспортних пригод в умовах воєнного стану. *Юридичний вісник*. 2022. № 3. С. 106-113. URL:

http://yurvisnyk.in.ua/v3_2022/14.pdf. DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2022.14>

7. Сокурєнко В.В., Стрижак А.О. Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2 (93). С. 194-202. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.2.16>. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10974>

8. Ярмакі Х.П., Пилипів Р.М., Веселов М.Ю. Адміністративно-правове регулювання діяльності патрульної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні: монографія. Житомир: «Вид. О.О. Євенок», 2019. 240 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-324-8-15>

LEGAL STATUS OF PUBLIC AUTHORITIES IN THE FIELD OF PERSONAL DATA PROTECTION IN UKRAINE AND GERMANY: COMPARATIVE LEGAL ASPECT

ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ ТА НІМЕЧЧИНІ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Bratasyuk O. V. Братасюк О. Б.

*PhD in Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Constitutional, Administrative
and Financial Law
West Ukrainian National University
Ternopil, Ukraine
Researcher
Osnabrueck University Osnabrueck,
Germany*

*кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри конституційного,
адміністративного
та фінансового права
Західноукраїнський національний
університет
м. Тернопіль, Україна,
дослідниця
Оснабрюцький університет
м. Оснабрюк, Німеччина*

У сучасному європейському просторі забезпечення та захист прав людини посіли визначальне місце серед пріоритетів державної політики. Федеративна республіка Німеччина приєдналася до низки міжнародно-правових актів у цій сфері. У законодавстві Німеччини використано типове європейське правове розуміння персональних даних, існує відповідна дефініція. Як зазначає F. Molnár-Gábor, неможливо